

Kop

K E N D E L S E

afsagt den 9. december 1982 af
Landvæsenskommissionen for Fyns
amtskommune 1. område vedr.

LVK. 2/1982: Kystsikring ved Langø, Stubberup
sogn, Kerteminde kommune.

1. Den indbragte sag.

Ved skrivelse af 22/1 1982 har rådgivende ingeniør M. S. Rosbæk, Svendborg, på vegne Klintekrogens Grundejerforening indbragt for Landvæsenskommissionen et forslag til sikring af den vestlige kyst ud for sommerhusområderne Klintekrogen og Basbjerggård, Langø, Kerteminde kommune.

Forslaget omfatter 5 nye kystparallelle, 25-35 m lange bølgebrydere, der med 20-25 m indbyrdes afstand foreslås etableret ca. 10 m udenfor den eksisterende kystlinie. Bølgebryderne foreslås udført af kampesten på raldækket fiberdug. De foreslås udført med kronekote 1,25 D.N.N., kronebredde ca. 1,0 m og skråningsanlæg mod havet 2,0 og mod land 1,5.

Den sydligste og næstnordligste bølgebryder foreslås forbundet med kystbrinken med en kampestenshøfde, der ved bølgebryderen har overkanten i kote ca. 0,50 og ved land i kote ca. 1,50.

Fra den nordligste høfde og ca. 130 m mod nord og ca. 40 m ind på Basbjerggårds grund foreslås udført en højvandssikring af kystbrinken bestående af kampesten på raldækket fiberdug.

Mod syd afsluttes anlægget af 2 mindre høfder placeret på det under naboområdet Birkholmene hørende strandareal.

Anlægsudgiften anslås at ville andrage ca. kr. 720.000,- i moms, som efter fradrag af ansøgte bidrag fra Fyns amt og Kerteminde kommune samt særskilte bidrag fra Basbjerggård og Birkholmene foreslås afholdt af sommerhusejerne under Klintekrogen efter følgende retningslinier:

Ejendommene beliggende i 1. række ud mod havet foreslås forlods pålagt et bidrag på kr. 5000,- pr. ejendom, idet dog bidraget fra en særlig stor parcel - matr. nr. 2^y Langø - nu tilhørende direktør Per Rasmussen, foreslås fastsat til kr. 15.000,-.

Særligt lavt beliggende grunde foreslås endvidere pålagt et forlods bidrag på kr. 1.500,- for den lavest beliggende grund og iøvrigt aftrappet nedefter i forhold til højdebeliigheden i henhold til retningslinier taget ud fra Landvæsenskommissionens kendelse af 18. november 1975 omfattende sommerhusgrundenes afvanding.

Det samlede bidrag fra de særligt lavt beliggende grunde udgør i henhold til forslaget ca. kr. 23.000,-, og det efter fradrag af forlodsbidrag fremkommende restbeløb foreslås afholdt af de under Klintekrogen hørende 88 sommerhusgrunde med lige store beløb pr. grund, hvilket for en grund uden forlodsbidrag giver en anlægsudgift på ca. kr. 5.650,-.

Projektet har været forelagt Kystinspektoratet, som har brevvekslet om sagen med Fredningsstyrelsen, Farvandsdirektoratet, Fiskeriinspektøren i Esbjerg, Fyns amtskommune og Kerteminde kommune.

Kystinspektoratet har den 19. juli 1982 med den bemærkning at Farvandsdirektoratet endnu ikke har udtalt sig i sagen, meddelt sin godkendelse af anlægget på følgende vilkår:

1. Grundejerforeningen er forpligtet til at vedligeholde anlægget i god/stand. Hvis det ødelægges og ikke straks genopføres, skal alle rester fjernes fuldstændigt fra søterritoriet.

2. Anlægget kan af ministeriet for offentlige arbejder kræves fjernet for ejerens regning, hvis vilkårene for tilladelsen ikke overholdes, eller hvis ministeriet skønner det nødvendigt.

Dette sidste kan navnlig blive aktuelt, hvis det måtte vise sig, at anlægget har skadelige virkninger for kysten, eller hvis anlægget kommer til at fremtræde på skæmmende vis.

3. Der må ikke uden tilladelse foretages udvidelse eller væsentlige ændringer af anlægget. Såfremt det fjernes, skal kystinspektoret og farvandsdirektoratet underrettes derom.

4. Almenhedens adgang til færdsel langs stranden må ikke hindres eller væsentligt vanskeliggøres ved anlæggets tilstedeværelse, jfr. naturfredningslovens § 54.

5. Såfremt der under arbejdets udførelse opdages marin-arkæologiske fortidsminder, skal fredningsstyrelsen underrettes.

6. Der skal til kystinspektoret og farvandsdirektoratet gives meddelelse om anlæggets nøjagtige placering efter udførelsen ved fremsendelse af plantegning indeholdende koordinater i en officielt godkendt koordinatprojektion.

7. Der skal på ejendommen tinglyses en deklaration forud for alle pantehæftelser med ministeriet for offentlige arbejder som påtaleberettiget til sikkerhed for opfyldelse af de foran angivne vilkår for tilladelsen.

Det skal endvidere bemærkes, at:

- a) tilladelsen ingen garanti giver for konstruktionens stabilitet eller dens mulige uheldige udformning,
- b) tilladelsen ikke fritager for et civilretligt ansvar for eventuelle skadelige følger, som anlægget måtte få, navnlig for naboejendomme,
- c) tilladelsen ikke fritager for at indhente fredningsnævnets tilladelse til de dele af anlægget, der er beliggende på strandbredden.

Sagen har endvidere været forelagt Fredningsnævnet for Fyns amts nordlige fredningskreds, som, efter at have korresponderet om sagen med Fyns amtskommune, fredningsafdelingen, i sin skrivelse af 27. september 1982 og i medfør af naturfredningslovens § 46 har meddelt grundejerforeningen sin godkendelse af den del af anlægget, der skal ligge på land.

Fredningsnævnet betinger sig blot, at man opfylder to af fredningsafdelingen fremsatte forudsætninger, nemlig at anlægget er godkendt/anbefalet af Kystinspektoratet, og at der også i de to sydligste høfder udføres stenter, som giver fornøden passagemulighed langs stranden.

2. Landvæsenskommissionens sammensætning.

Landvæsenskommissionen har foruden formanden, retspræsident K. Iversen, Odense, bestået af landvæsenskommissærerne, ingeniør L. Fandt, Odense og direktør Chr. Sørensen, Dalby. Kommissionens sekretær er retsassessor Anne Møller, og fhv. distriktschef S. Sunesen har fungeret som teknisk sagkyndig.

3. Forhandlingerne.

Landvæsenskommissionen har indledt sagen med et internt møde den 30. april 1982, under hvilket kommissionen besigtigede det pågældende kystområde og traf aftale med rekvirenten om, hvilke yderligere oplysninger man skulle søge tilvejebragt, før sagen blev forelagt grundejerne.

Lodsejermøde har været afholdt den 26. oktober 1982 på Tornøes Hotel i Kerteminde.

Hertil var sagens parter indkaldt med lovligt varsel og ved anbefalet brev samt ved annonce i Fyens Stiftstidende den 28. september og 15. oktober 1982, og de var mødt som afkrydset på lodsejerlisten.

For de to kommissionsmøder er der udarbejdet særskilte referater, hvortil der henvises, og hvoraf sagens bilag fremgår.

Efter at kommissionsformanden havde åbnet mødet og redegjort for kommissionens grundlag for en bedømmelse af sagen, redegjorde rådgivende ingeniør M. S. Rosbæk for projektet, jfr. bilagene og besvarede spørgsmål fra forsamlingen.

Landbrugsministeriets genpartpapir til brug for landvæsensretter og afvandingskommissioner ved udfærdigelse af udskrifter og til dokumenter m. v., der skal noteres i vandløbsbøger.

Ingeniør Rosbæk oplyste herunder, at der havde været afholdt licitation, hvorefter overslaget syntes at kunne holde. Der var imidlertid givet afslag på tilskud fra Fyns amtskommune og Kerteminde kommune, og med mindre landvæsenskommissionen pålagde disse myndigheder at yde bidrag som foreslået, ville grundejernes bidrag blive forhøjet tilsvarende.

Uden forlodsydelse ville et normalbidrag for de 88 grunde under Klintekrogen herefter blive ca. kr. 6.800,-.

Under den efterfølgende drøftelse blev der fra Klintekrogen grundejerforenings side redegjort for sagens udvikling og for de skader, man forventede ville opstå, og som ville berøre samtlige ejendomme, hvis fornøden sikring af strandvolden ikke blev foretaget.

Fra Grundejerforeningen Basbjerggårds side blev det fremhævet, at man allerede havde sikret Basbjerggårds del af kysten, og at denne sikring var godkendt af de relevante myndigheder, samt at et gennembrud af strandvolden formentlig kun ville skade parcellerne under Klintekrogen.

Ejeren af matr. nr. 2^y, Langø, Per Rasmussen, oplyste, at han ikke var medlem af Klintekrogens Grundejerforening. Selv om det bidrag, som var foreslået pålagt ham, efter det oplyste kun dækkede en trediedel af udgiften til kystsikringen ud for hans ejendom, ønskede Per Rasmussen ikke kystsikringen gennemført ud for sin grund.

Ejerne af Birkholmene, Birthe og Poul Birkholm, ønskede heller ikke at bidrage økonomisk til kystsikringens gennemførelse.

Da alle havde haft lejlighed til at udtale sig og ikke flere ønskede ordet, blev sagen optaget til kendelse.

4. Landvæsenskommissionens afgørelser:

Det er landvæsenskommissionens opfattelse, at rekvirenten, Grundejerforeningen Klintekrogen, bør tillægges ret til at gennemføre fornøden sikring af kysten ud for sommerhusområdets parceller, idet bemærkes, at godkendelse ikke fritager for ansvar for eventuelle skadelige følger, som anlægget måtte få, navnlig for naboejendommene. Kommissionen finder endvidere det fremlagte projekt egnet til på rimelig måde at tilvejebringe fornøden sikring mod havets ødelæggelser, idet man i denne for-

bindelse lægger vægt på, at projektet er godkendt af Kystinspektoratet.

Kommissionen har overvejet, om den sydligste bølgebryder og de to høfder ud for Birkholmene kunne udgå under hensyn til Per Rasmussens og Birthe og Poul Birkholms stilling til sagen. Samtidig har man imidlertid noteret sig, at Kystinspektoratets godkendelse omfatter projektet i sin helhed, og at en reduktion af projektet nødvendiggør en ny forelæggelse for inspektoratet.

Under hensyn til de forsinkelser og heraf følgende fordyrelser, som en fornyet sagsbehandling kunne medføre samt til de skader, som i mellemtiden kunne indtræffe, finder kommissionen derfor, at kommissionens godkendelse lige så vel som Kystinspektoratets godkendelse bør omfatte projektet i sin helhed.

I anledning af Grundejerforeningen Basbjerggårds vægring mod at deltage i anlægsudgiften har landvæsenkommissionen bemærket sig, at Basbjerggårds grundejerforening har opnået visse godkendelser af de allerede udførte sikringsarbejder ud for Basbjerggårds areal, men da skråningsbeskyttelsen af de 40 ud for Basbjerggårds areal også er omfattet af Kystinspektorate senere meddelte godkendelse af Klintekrogens forslag, finder landvæsenkommissionen ikke at kunne reducere projektet med skråningssikringen ud for Basbjerggårds område.

Til Basbjerggårds påstand om, at de foreslåede sikringsarbejder kun er til gavn for Klintekrogen, finder landvæsenkommissionen at måtte anføre, at det af det til brug for afvandings sagen i 1975 tilvejebragte materiale klart fremgår, at de nordligste lavninger på Klintekrogens areal står i direkte forbindelse med tilsvarende lavninger på Basbjerggårds areal, og at disse sidstnævnte lavninger således vil blive udsat for oversvømmelser, uanset om gennembruddet af strandvolden sker umiddelbart nord for eller syd for skellet mellem de to sommerhusområder.

Det er derfor landvæsenkommissionens opfattelse, at et bidrag fra Basbjerggård svarende til udgiften på Basbjerggårds eget areal vil være rigeligt opvejet af Basbjerggårds nytte og interesse af det foreslåede anlæg.

Hvad angår økonomien iøvrigt finder landvæsenkommissioner

ikke at have fornødent grundlag for at pålægge hverken Fyns amtskommune eller Kerteminde kommune bidrag til anlægget.

Til forslaget om at pålægge ejerne af Birkholmgrundene et bidrag svarende til udgiften til de to sydligste små høfder finder landvæsenskommissionen at måtte bemærke, at disse høfder i det væsentligste synes at tjene til reduktion af læsideerosionen mod syd og hermed til i et vist omfang at gardere Klintekrogen mod erstatningskrav fra Birkholmgrundene, og at udgiften til disse høfder derfor bør afholdes af Klintekrogsområdet.

Derimod er det landvæsenskommissionens opfattelse, at parcellen matr. nr. 2^y, Langø, vil have samme nytte af det foreslåede anlæg som de øvrige grunde i 1. række under Klintekrogen, og at direktør Per Rasmussen derfor bør pålægges samme bidrag som ejerne af disse parceller.

Hvad angår den indbyrdes fordeling af anlægsudgiften på Klintekrogens parceller har landvæsenskommissionen overvejet, om de særligt lavt beliggende parceller under Klintekrogen burde pålægges et særligt stort bidrag på grund af de direkte skader, som påføres disse parceller og deres bebyggelser ved havets eventuelle gennembrud af strandvolden.

Kommissionen har i forbindelse hermed drøftet det af Martin Graversen og Benny Laubel fremsatte alternative forslag til udgiftsfordelingen, hvorefter grundene i 1. række i de lavest beliggende parceller pålægges større bidrag. Det er imidlertid landvæsenskommissionens opfattelse, at bortset fra parcellerne i 1. række, som ved en yderligere tilbagerykning af strandvolden påføres direkte tab af såvel jord som bygninger bør såvel Klintekrogsområdet som Basbjerggårdområdet betragtes som helheder, idet oversvømmelser af de laveste områder også vil påføre de lavtbeliggende veje og øvrige, fælles anlæg og installationer væsentlige skader, og at hovedparten af anlægsudgiften derfor bør pålægges samtlige parceller med lige store andele til hver.

Landvæsenskommissionen meddeler herefter for sit vedkommer Klintekrogens Grundejerforening tilladelse til at lade gennemføre det for kommissionen fremlagte kystsikringsprojekt, og dersom grundejerforeningen herefter beslutter sig for at lade anlægget udføre, vil følgende bestemmelser være gældende:

Landbrugsministeriets genpartpapir til brug for landvæsensretter og afvandingskommissioner ved udfærdigelse af udskrifter og til dokumenter m. v., der skal noteres i vandløbsbøger.

4.1. De af Kystinspektoratet i sin skrivelse af 19. juli 1982 anførte vilkår for anlæggets gennemførelse skal nøje overholdes.

Det samme gælder fredningsnævnets i skrivelse af 27. september 1982 anførte krav om, at også de to sydligste høfder skal forsynes med stenter, som muliggør offentlighedens færdsel langs kysten.

Dersom Farvandsdirektoratet fremsætter vilkår for anlæggets udførelse, skal også disse følges.

4.2. Der skal under anlæggets udførelse tages rimeligt hensyn til de under matr. nr. 2^y og 2ⁱ, Langø by, Stubberup, hørende arealer, men iøvrigt skal ejerne af disse arealer affinde sig med, at anlægget placeres på deres matr. nr. og med eventuelle tab og ulemper herved, uden at der ydes de pågældende erstatning herfor, idet sådanne tab og ulemper f.s.v. angår matr. 2ⁱ skønnes rigeligt opvejet ved, at parcellen ikke pålægges anlægsbidrag, og f.s.v. angår matr. 2^y skønnes udlignet under udgiftsfordelingen.

4.3. De med anlæggets gennemførelse påløbne udgifter, herunder udgift til teknisk bistand, landvæsensret og eventuelle renter at byggelån m.v. afholdes således:

- a) Parcellerne under Grundejerforeningen Basbjerggård pålægges et forlods bidrag på tilsammen kr. 53.000,- + moms, hvilken udgift fordeles på de under Basbjerggårds grundejerforening hørende parceller med lige store andele pr. parcel.
- b) Ejerne af de 8 grunde i Klintekrogsområdets 1. række mod kysten - herunder parcellen matr. nr. 2^y, Langø by, Stubberup, betaler hver et forlods bidrag på kr. 5000,- + moms.
- c) Restudgiften - den samlede anlægsudgift med fradrag af de under a) og b) anførte bidrag - afholdes af ejerne af de 88 parceller under Klintekrogsområdet med lige store andele pr. parcel.

4.4. Klintekrogens Grundejerforening kan enten optage et byggelån og pålægge samtlige bidrag en forholdsmæssig andel af de herved påløbne byggerenter, eller grundejerforeningen kan ved

arbejdets påbegyndelse opkræve hos hver enkelt bidragyder $2/3$ af det skønnede anlægsbidrag og derefter restbeløbet, uden tillæg af renter, når endelig opgørelse foreligger.

4.5. Samtlige bidrag er forfaldent til betaling til Klintekrogens Grundejerforening, eller ordre, inden 14 dage efter påkrav.

4.6. De på hver enkelt ejendom lagte bidrag til anlægget og dets fremtidige vedligeholdelse meddeles pant i de pågældende ejendomme med fortrinsret og kan af Klintekrogens Grundejerforening inddrives ved udpantning, jfr. § 4 i lov nr. 235 af 12. juni 1922.

4.7. Klintekrogens Grundejerforening kan overføre sine rettigheder hvad angår anlægs- og vedligeholdelsesbidrag til Kerteminde kommune, der i så fald kan lade forfaldne bidrag inddrive ved udpantning, jfr. § 4 i lov nr. 235 af 12. juni 1922.

4.8. De i henhold til nærværende kendelse fremmede anlæg skal i fremtiden vedligeholdes, så de til enhver tid fungerer efter hensigten med deres etablering.

a) Vedligeholdelsen af de ca. 40 m højvandssikring af skrånningen på Basbjerggårds areal gennemføres på Basbjerggård Grundejerforenings foranstaltning, og de herved påløbne udgifter afholdes af ejerne af de under denne grundejerforening hørende parceller med lige store andele pr. parcel.

b) Vedligeholdelsen af det øvrige i henhold til nærværende kendelse fremmede kystsikringsanlæg gennemføres på Klintekrogens grundejerforenings foranstaltning, og udgifterne herved afholdes af de under Klintekrogens område hørende 88 ejendomme med lige store andele pr. parcel.

Ved istandsættelsesarbejder, der har karakter af nyanlæg, kan Klintekrogens Grundejerforening bestemme, at spørgsmålet om fordeling af de herved påløbne udgifter forelægges landvæsenskommissionen.

4.9. Klintekrogens Grundejerforening lader på hver af de under Klintekrogens område hørende 88 sommerhusgrunde, og på hver af de under Basbjerggård Grundejerforening hørende sommerhusgrunde tinglyse en servitut om de pågældende ejendommers for-

Landbrugsministeriets genpartipapir til brug for landvæsensretter og afvandingskommissioner ved udfærdigelse af udskrifter og til dokumenter m. v., der skal noteres i vandløbsbøger.

pligtelser hvad angår såvel anlægs-som vedligeholdelsesbidrag, jfr. ovenstående.

Påtaleberettigede skal være Ministeriet for offentlige arbejder og Basbjerggårds og Klintekrogens grundejerforeninger.

Den pågældende servitut og servituttens under 4.2. udfærdiges i 2 særlige dokumenter, der forelægges landvæsenskommissionen til godkendelse og anses som et tillæg til kendelsen.

4.10. Landvæsenskommissionens udgifter i henhold til formandens opgørelse afholdes forskudsvis af Klintekrogens Grundejerforening og henregnes iøvrigt under anlægsudgiften.

T H I B E S T E M M E S :

Det forelagte projekt godkendes på vilkår som ovenfor bestemt.

Godkendelsen gælder indtil udgangen af 1985.

Omkostningerne ved landvæsenskommissionsbehandling udredes forskudsvis af Klintekrogens Grundejerforening efter opgørelse fra formanden og tillægges anlægsudgiften.

K. Iversen.

L. Fandt.

Chr. Sørensen.

Anke af nærværende kendelse i medfør af lov om landvæsensretter § 40 kan inden 8 uger fra dato ske til Overlandvæsenskommissionen for Fyn.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Landvæsenskommissionen for Fyns
Amtskommune 1. område.

Jørgen Røj

Kopi

T I L L Æ G S K E N D E L S E

til Kendelse af 9. december 1982

afsagt den 2. juni 1983 af
Landvæsenskommissionen for Fyns
amtskommune 1. område vedr.

LVK. 2/1982: Kystsikring ved Langø,
Stubberup sogn,
Kerteminde kommune.

I afsnit 4.9 i ovennævnte kendelse bestemtes, at der skulle udfærdiges 2 særlige servituddokumenter, hvis ordlyd skulle godkendes af landvæsenskommissionen og anses som tillæg til kendelsen.

Da landvæsenskommissionen har fået oplyst, at kendelsen i sin helhed er tinglyst, kan denne bestemmelse udgå.

Ved kendelsen godkendtes projektet i sin helhed, og således også tilladelse til at anbringe 2 stenhøfder på matr. nr. 4 a Langø, Stubberup, tilhørende gårdejer Poul Birkholm og adgang til at vedligeholde dem.

Ved en forglemmelse blev det ikke anført i kendelsen, at tinglysning herom kunne ske, hvorfor tilladelse herved gives, jfr. § 36 stk. 1 i lov om landvæsensretter.

T h i b e s t e m m e s :

Bestemmelsen i afsnit 4.9 i kendelse af 9. december 1982 om udfærdigelse af 2 særlige servituddokumenter udgår.

Klintekrogens Grundejerforening har ret til at anbringe og

Landbrugsministeriets genpartipapir til brug for landvæsensretter og afvandingskommissioner ved udfærdigelse af udskrifter og til dokumenter m. v., der skal noteres i vandløbsbøger.

adgang til at vedligeholde 2 stenhøfder på matr. nr. 4 a Langø, Stubberup, tilhørende gårdejer Poul Birkholm samt ret til at lade bestemmelse herom tinglyse.

Påtaleberettiget er Ministeriet for offentlige arbejder og Basbjerggårds og Klintekrogens grundejerforeninger.

K. Iversen

L. Fandt.

Chr. Sørensen.

/r

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Landvæsenskommissionen for Fyns
amtskommune 1. område.

J. Vind